

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 27. september 2016 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani suliami

sul.nr. K 158/16

(Sermersooq Kredsrets sul.nr.

SER-NUU-KS-0728-2015)

Unnerluussisussaataasut

(J.nr. 5516-97411-00005-112)

illuatungeralugu

Eqqartuunneqartoq

Inuusooq [...]

(advokat Jens Paulsen, Nuuk

j.nr. 2003123)

oqaatigineqarpoq imaattoq

AALAJANGIINEQ:

Eqqartuussisoqarfiup aalajangiinera

Siullermeeriffiusumik aalajangeeqqaartuuvoq Eqqartuussisoqarfik Sermersooq ulloq 29. juni 2016. Aalajangiinermi tamatumani eqqartuussisoqarfik aalajangerpoq Ilulissat eqqartuussiviani 17. januar 2001-mi eqqartuussut allangortinneqarani atatiinnarneqassasoq.

Aalajangeqqitassanngortitsineq

Eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa nunatta eqqartuussisuuneqarfianut eqqartuunneqartumit aalajangeqqitassanngortinneqarpoq.

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasunit piumasaqaatigineqarpoq atuutititsiinnartoqarnissaa innersuus-sutigineqarluni pinerluttulerinermik inatsimmi § 133, tak. § 157, imm. 1, aalajangersimasu-mik sivisunerpaaffiligaanngitsumik.

Eqqartuunneqartoq piumasaqaateqarpoq pineqaatissiissutip eqqartuussutigineqartup atorunnaarsinneqarnissaanik.

Eqqartuussisooqataasartut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasartut peqatigalugit.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorineqartoq

Suliaq nunatta eqqartuussisuuneqarfiani tiguneqarpoq ulloq 11. juli 2016. Eqqartuussisoqarfik Sermersuumiit ulloq 3. august 2016 tiguneqarpoq eqqartuussisut suliaannik allassimafiup iluarsiiissutitaa. Pingaarnertut isumaqatiginninniarnaq ulloq 31. august 2016 aallartinneqarpoq, kisiannili kinguartinneqarluni inuttut toqqammavigisap kalerrinneqarnissaanut. Suliaq naammassillugu suliarineqarpoq ulloq 13. september 2016.

Suliamut ilassutitut saqqummiussineq

Aarhus Universitetshospital, Risskov, Region Midtjylland oqaaseqaataani ulloq 4. april 2016 ersersinneqarpoq:

”Unnerluussaq ulloq 23.05.2014 eqqartuussut malillugu Retspsykiatrisk Afsnit R3-mut unitsinneqarpoq. Unitsinneqarnissami tungaanut qaammaatialuinnangortut imigassamik atuiffiusimavoq, aammalu unnerluussap nakorsaatinu atortarsimangilai. Unitsitaagami sapaatit akunneri siulliit marluk unnerluussaq isummami qanoq issusiatigut malunnartoqanngilaq, kingornali annertuumik nappaatigalugu tiguartisimalerpoq tarnimigullu perululerluni. Nipini qaffallugu oqaluttorujussuulluni eqqarsartaatsiminut attuumassutilimmik annertuumillu iliuuseqarusuttorujussuulluni. Tarnikkut perulunnermut takussutissaqarpoq, unnerluussaq inunnik paarlaassisarluni, ilaatigut imminut angisuujutinneq soorlu Simon Spies-iunerarluni, taassuma pania katittussaanerarlugu Nuullu pisiarisimanerarlugu. Pissusilersortarpoq kamalluni, sakkortusaarluni, atoqatigiinnermut tunngasunik sioranartuliorluni, ilaatigullu qiteqummik aalajangerneqartariaqartarluni. Naallu nakorsaatai naleqqussarneqaraluartut pisari-aqarsimavoq arlaleriarlugu ECT atorlugu katsorsarneqartariaqarsimalluni, juni 2004-mi bloc-itut, aarlerinartoqartinneqarmat tassanngaannaq aallaratsilernissaa.

2014-imi novemberimi Clozapin-itornera qaffanneqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik qanoq issusia sakkukilliimivoq, kisiannili unnerluussap qanoq issusia nalinginnaasunngornani. Suli nappaatigalugu tiguartissimaarnera takussutissaqarpoq: sinittarnera nalinginnaasuunngilaq, ernini eqqartortarpar, arnanut pissusilersortarnera atoqatigiinnissamut tunngassuteqarsinnaasunik pissusilersorneruvoq, attaveqarniartorujussuanngorluni, ullormut arlalippassuariarluni sulisut assammittarlugit imaluunniit attuasarlugit. 13.01. ECT-mik kasorsagaanera aallartippoq, allanngutsaaliorneqarlunilu ECT-mik. Tamatumalu katsorsarneqarnera aalajaallisippaa februarimiillu angerlarteqinnerani ulloq 14.09.2015 unnerluussaq qanoq issusimigut malunaateqarani.

Nappaat pillugu maluginiakkat:

Eqqummaarippoq silappaarillunilu. Qanoq issusia nalinginnaalluni. Qanoq iliuuseqarusussusia nalinginnaasulluni. Eqqaamannissinnaalluarpasippoq isumaliorluarsinnaalluarpasillunilu. Napaatiminik paasisimasaqarani nassuerutiginninnanilu, kisiannili unitsititaanermini ECT-mik katsorsarneqarnissaminut suleqataarusulluni. Imminut toqkqusussinnaasutut naliliiffigineqanngilaq.

Nappaatigalugu tiguartisimaalernissamut aallarniutinut ilisarnaatit ersarissut: Unnerluussaq ingattarserluni qungujalalersarpoq, arnat oqaloqatigissallugit isigissallugillu soqutigisorujussuullugit, sinnakilunilu. Imermik atuisorujussuulluni. Inunnut assut attaveqarnialerluni. Kamajasuararsuanngorluni inussiarnlerluni qungujulariarluni kamalertarluni qanilliuminaallilluni katsorsarneqarnissamut atatilugu. Unnerluussaq nappaatigalugu tiguartisimaaraangami qanoq issusia tarnikkut ullumikkut pissaata allaaserineqarneratut ittarpoq.

Nakorsaatit:

Kapuut Cisordinol depot 200 mg x 1 sapaatip akunnera allortarlugu (antipsykoticum)

Iisartakkat. Clozapin 300 mg x 1 (antipsykoticum)

Aatsittakkat Antabus 600 mg sapaatip akunneranut marloriarluni. (imigassartornissamut)

[...]

Aarlerinassusaanik naliliineq:

Ullormut pingasoriarluni aarlerinassutsimik naliliisoqartarpoq BVC-score (Brøset Violence Checklist).

Naliliinerit ataasiakkaat ataatsimoortillugit katinneqartarput.

Katinnera 0: nakuusernissamut pissusilersornissamut aarlerinassuseq annikitsoq.

Katinnera 1-2: nakuusernissamut pissusilersornissamut aarlerinassuseq akunnattoq

Katinnera>2: nakuusernissamut pissusilersornissamut aarlerinassuseq annertoq.

November 2014-ip tungaanut katinneri amerlanertigut 2-mik anginerusarput, imaappoq nakuusernissamut pissusilersornissamut aarlerinassuseq annertoorujussuulluni. Decemberi 2014-imiillu katinnera 0-uinnaavissimalluni. Ilaatigut katinnera 1-miittarsimavoq annikitsumik puffassimaartarsimalluni marlussoriarlunilu katinera 2-usarluni imaluunniit 3-usarluni.

Atuipilunneq:

Unnerlussaq sapaatip akunneranut ataasiarluni misissugassamik quuminik tunniussequsaasarpoq. Uninnganermi quuminik misissugassamik tunniussisarneri tamarmik akoqartarsimangillat, kisianni akulikitsumik tunniusisinnaasarsimangilaq. Marlussoriarlunilu pasitsaanneqartarsimalluni hashimik atornerluisimaneranik. Unnerluussaq antabus-itorpoq, uninnganermilu nalaani imigassartornikuunngilaq.”

Nassuiaatit

Nunatta eqqartuussisuuneqarfianut eqqartuunneqartoq aamma inuttut toqqammavigisaa A nassuiaateqarput.

Eqqartuunneqartoq ilassutitut nassuiaateqarpoq, Aaqami najugaqarpoq sannavimmilu navianaallisakkami sulisarluni. Risskovimit nalunaarummi oqaatigineqartut nakorsaatit suli atugarivai. Aaqami najugaqarnini nuannarivaa kisiannili mikinerusumut ataatsimoorluni najugaqarfimmut nuukkusukkaluarpoq. Tamanna pillugu Aaqami oqaloqateqaaqqammerpoq, isumaqatigiissutigivaallu tamanna qinnuteqaatigissagaa. Eqqartuussut atorunnaarsineqassagaluarpas kissaatigivaa katsorsagaaginnarnissani. Ajorinngilaalu katsorsagaanini. Misigisimagaangami allanngoriartulerluni ingerlaannaq tamanna oqaatigisarpaa. Akuerisinaavaa nakorsat isumaqarpata napparsimanerarluni. Hashimik pujortarneq ajorpoq imigasartussananilu. Eqqarsaatigisinnaanngilaa hashimik pujortarnissani, taamaalorsimanngilaq 2014-imili imaluunniit 2015-imili. Ataasiaannarlunilu taamaalorsimavoq. Sannavik navianaallisagaq indutrivejimiippoq.

A nassuiaavoq eqqartuussamut inuttut toqqammaviulluni. Aaqami atorfeqarpoq, eqqartuussaq suleqatiginikuuaa ilisarisimalluarlugulu. Eqqartuunneqartoq napparsimanngikkaangami suleqatikkuminartarpoq. Hashimillu atuigaangami eqqartuussap nappataa pilersinneqartarpoq. Taamaalilluni tamanna aqukkuminaatsippaa. Pisariartippaa arlaannit oqaloqatigisinnaasaaminik aammalu katsorsarneqarnini pillugit ilaalu ilanngullugit ataveqarnissani. Eqqartuunneqartumut iluaqutaassagaluarpoo pissutsit taamaattut atuutsillugit ataatsimoorullugu najugaqarfimmut nuussinnaassaguni. Arlalinnik ataatsimoorullugit najugaqarfinnik peqarpoq sulisulinnik.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu:

Eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaa atuuttussanngortinneqarpoq, oqaatigineqassallunilu pineqaatissiissut aalajangersaaffigineqarsimammat pinerluttulerinermik inatsimmi § 157, kingornalu § 158, imm. 2 tunngavigalugit, sivisunerpaaffiliisoqarsimanngilarlu.

Eqqartuussiviup paasissutissat pingaartissimavai, eqqartuussap kingullermik pineqaatissineqarnera eqqartuussivimmi 2013-imi misilinneqarmat, eqqartuussutip kingunerisaanik sivoorujussuarmik Psykiatrisk Hospitalimi Risskovimiittumi uninngasimammat piffissami 23. maj 2014-imiit 14. september 2015-ip tungaanut. Uninnganermi nalaani katsorsagaanermilu iluatsinnissaata tungaanut arnanut pissusaa atoqatigiinnernut sammisimavoq, isumalulluni, makitasuujulluni aarlerinartumillu pissusilersorluni. Tarnip pissusaanik oqaaseqaat malillugu, nalilerneqarpoq suli nakorsaatinik katsorsagaanissani pisariaqartikkaa.

Taamatullu aamma eqqartuussiviup pingaartippaa, naliliiffigineqarmat nappaatiminik paasinninngilluinnarnera, aarlerinaateqartorlu nakorsaatinik katsorsagaanini unitsikkaluaruniuk

ECT-millu katsorsarneqarnini, tamatuma kingunerisinnaammagu qanoq issusiata ajornerulerneru aarlerinarlunilu pinerluutigisimasami assinganik pinerloqqinnissaa.

Ataatsimut isigigaanni kingullermik angerlartinneqarneraniit taamaallaat ukioq ataaseq maannakkut qaangiuttoq, eqqartuussisut isumaqarput, siunertarisamut naleqquttuusooq inatsisinik unioqqutitseqqinnginnissaa pinaveersimatinniassallugu, unnerluutigineqartoq pineqaatissiisummik malinneqqusaatinneqarneratigut.

Pinerluutigineqarsimasup isikkua, tassungalu atatillugu 2001-mi pinngitsaaleeriaraluarnermut eqqartuunneqarsimanera, taavalu piffissami tassani eqqartuussap pineqaatissiisummik malinneqqusaasimanera, aamma maannakkut pineqaatissiisummik atorunnaarsitsissutaasinnaangilaq.

Eqqartuussisut maluginiarpaat eqqartuussaq ataatsimoorullugu najugaqatigiiffimmut nuukkusulluni kissaateqartoq, tamannalu Aaqa suleqatigalugu qinnuteqaatini ingerlannialikkersaaraa.

T A A M A A T T U M I K E Q Q O R T U U T I N N E Q A R P O Q :

Eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaa atuuttussanngortinneqarpoq.

Eqqartuunneqartumut illersuisutut ivertinneqarsimasumut aningaasarsiassat immikkut aalajangersaaffigineqarput. Aningaasarsiat naalagaaffiup karsianit akilerneqassapput.

Den 27. september 2016 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. K 158/16

(Sermersooq Kredsrets sagl.nr.

SER-NUU-KS-0728-2015)

Anklagemyndigheden

(J.nr. 5516-97411-00005-112)

mod

Domfældte

Født den [...]

(advokat Jens Paulsen, Nuuk

j.nr. 2003123)

afsagt sålydende

B E S L U T N I N G :

Kredsrettens beslutning

Sermersooq Kredsret afsagde den 29. juni 2016 beslutning i 1. instans. Ved beslutningen blev det af kredsretten bestemt, at den ved Ilulissat Kredsrets dom af 17. januar 2001 oprettholdes uændret.

Kære

Kredsrettens afgørelse er kæret til landsretten af domfældte.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse under henvisning til kriminallovens § 133, jf. § 157, stk. 1, uden fastsættelse af længstetid.

Domfældte har nedlagt om ophævelse af den idømte foranstaltning.

Domsmænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Sagsbehandlingstid

Sagen er modtaget i landsretten den 11. juli 2016. Berigtiget retsbog fra Sermersooq Kredsret er modtaget den 3. august 2016. Hovedforhandlingen blev påbegyndt den 31. august 2016 men udsat på varsling af bistandsværgeren. Sagen blev færdigbehandlet den 13. september 2016.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår endvidere af Aarhus Universitetshospital, Risskov, Region Midtjyllands udtalelse af 4. april 2016:

”Domfældte indlægges i henhold til dom d. 23.05.2014 i Retspsykiatrisk Afsnit R3. I et par måneder op til indlæggelsen havde der været brug af alkohol, og domfældte havde ikke taget sin medicin. De første par uger af indlæggelsen var domfældte stemningsneutral, men derefter bliver han svært manisk og psykotisk. Der er eleveret stemningsleje med talepres og associerende tankegang og voldsom psykomotorisk uro. Der er psykotiske symptomer; hvor domfældte er personforvekslende, har grandiose forestillinger om bl.a. at være Simon Spies, at skulle giftes med dennes datter og forestillinger om at

have købt Nuuk. Domfældte optræder vredladent, aggressivt, seksualiserende truende og har undertiden måttet fikseres med bælte. Trods medicinjustering var det nødvendigt at behandle med ECT-serier af flere omgange, i juni 2004 også som en bloc, da der var risiko for akut delir.

I november 2014 øgedes dosis af Clozapin, hvilket medførte en vis afdæmpning i tilstanden, men domfældte var fortsat ikke stabil stemningsneutral. Der var fortsat tegn til hypomani: søvnen var ikke helt normaliseret, han talte meget om sin søn, han kunne have en seksualiserende adfærd i forhold til kvinder, han kunne blive meget kontaktsøgende, hvor han mange gange dagligt ville give hånd til personale eller røre ved dem. 13.01. påbegyndtes en serie ECT-behandlinger, fortsat som vedligeholdelses ECT. Dette stabiliserer behandlingen og fra februar til udskrivelsen 14.09.2015 er domfældte stemningsneutral.

Klinisk indtryk:

Vågen, klar og orienteret. Stemningslejet neutralt. Naturligt psykomotorisk tempo. Fremstår med let hukommelses- og koncentrationsbesvær. Mangler sygdomsindsigt og erkendelse, men ønsker under indlæggelsen af samarbejde omkring medicinsk behandling og ECT-behandling. Vurderes ikke suicidaltruget.

Ved tegn på begyndende mani er der tydelige advarselstegn: Domfældte begynder at smile overdrevent, han er meget interesseret i at tale med og kigge på kvinder, og søvnen er sparsom. Han har et stort væskeindtag. Han bliver meget kontaktsøgende. Han har en lav irritationstærskel og veksler mange gange mellem at være venlig og smilende til at være irritabel og afvisende i forhold til behandling.

Når domfældte er manisk, er tilstanden som beskrevet under aktuelt psykisk.

Medicin:

Injektion Cisordinol depot 200 mg x 1 hver 2. uge (antipsykoticum)

Tabl. Clozapin 300 mg x 1 (antipsykoticum)

Brusetabl. Antabus 600 mg x 2 ugl. (mod alkoholindtagelse)

[...]

Risikovurderinger:

Der foretages 3 gange dagligt risikovurderinger og BVC-score (Brøset Violence Checkliste).

Scoringer for de enkelte items lægges sammen til en fælles sum.

Sum 0: risiko for voldelig adfærd minimal.

Sum 1-2: risiko for voldelig adfærd moderat.

Sum >2: risiko for voldelig adfærd meget høj.

Frem til november 2014 har samlet sum ofte været større end 2, det vil sige at risiko for voldelig adfærd var meget høj. Fra december 2014 har samlet sum overvejende været 0. Der har indimellem været en samlet sum på 1 for let irritabilitet og et par få gange har den samlede score været 2 eller 3.

Misbrug:

Domfældte bedes ca. 1 gang ugentlig om at aflevere en urinprøve til screening for stoffer. Alle urinprøver under indlæggelse har været negative, men ofte har domfældte ikke formået at aflevere en urinprøve. Der er par gange været mistanke om, at han skulle have misbrugt hash.

Domfældte modtager antabus, og der har ikke været tilfælde med alkoholindtagelse under indlæggelse.”

Forklaringer

For landsretten har der været afgivet forklaring af domfældte [...] og bistandsværgen A.

Domfældte har supplerende forklaret, at han bor på Aaqa og arbejder på beskyttet værksted. Han får stadigvæk det medicin der står beskrevet i erklæringen fra Risskov. Han er glad for at bo på Aaqa, men han vil gerne flytte til et mindre sted – en boenhed. Han har lige talt med dem om det på Aaqa, og de har aftalt, at han skal søge om det. Hvis dommen bliver ophævet, så vil han fortsat ønske at blive behandlet. Han har ikke noget imod at modtage behandling. Hvis han føler, at han begynder at forandre sig, så siger han det straks videre. Han kan godt acceptere, at lægerne mener han er syg. Han hverken ryger hash eller drikker alkohol. Han kunne ikke finde på at ryge hash, det har han ikke gjort siden 2014 eller 2015. Det var kun en enkelt gang. Det beskyttede værksted ligger på industrivej.

A har forklaret, at han er bistandsværgen for domfældte. Han er ansat under Aaqa, har arbejdet med domfældte og kender ham rigtig godt. Når domfældte ikke er syg, så er han samarbejdsvillig. Hvis han bruger hash, så plejer det at udløse domfældtes sygdom. Så har han svært ved at styre det. Han har behov for, at der er nogen, der har kontakt til ham, taler med ham, hjælper ham med at tage sin behandling og så videre. Det vil gavne domfældte, hvis han under de betingelser kan flytte til en boenhed. Der findes flere boenheder, med tilknyttet personale.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Kredsrettens dom stadfæstes, idet det bemærkes, at foranstaltningen er fastsat i medfør af kriminallovens § 157, og at der efter § 158, stk. 2, ikke er fastsat en længstetid.

Retten har lagt vægt på oplysningerne om, at domfældte, siden hans foranstaltning sidst blev prøvet i retten i 2013, på baggrund af dommen har haft en meget lang indlæggelsesperiode på Psykiatrisk Hospital i Risskov, idet han var indlagt fra 23. maj 2014 til 14. september 2015. Han var under indlæggelsen og indtil behandlingen blev stabiliseret seksualiserende i sin adfærd overfor kvinder, vredsladen, aggressiv og truende. Han vurderes ifølge den psykiatriske udtalelse til fortsat at have behov for medicinsk behandling.

Retten har endvidere lagt vægt på, at han vurderes til helt at mangle sygdomsindsigt, at der vil være stor risiko for at han bryder ud af den medicinske behandling og behandling med ECT, hvilket vil medføre en svær forværring af tilstanden og risikoen for recidiv kriminalitet. Sammenhold med at der alene er forløbet et år siden sidste udskrivning, finder retten fortsat, at det er formålstjenligt for at forbygge yderligere lovovertrædelser, at tiltalte er undergivet foranstaltning.

Forholdet mellem karakteren af den begåede kriminalitet, herunder at han i 2001 er dømt for forsøg på voldtægt, og den tid domfældte har været undergivet foranstaltning, kan heller ikke på nuværende tidspunkt føre til en ophævelse af foranstaltningen.

Retten noterer sig, at domfældte ønsker at flytte til en boenhed, hvilket han i samarbejde med Aaqa er i færd med at ansøge om.

THI KENDES FOR RET:

Kredsrettens dom stadfæstes.

Salær til den for domfældte beskikkede forsvarer fastsættes særskilt. Salæret afholdes endeligt af statskassen.

Anne-Sophie Abel Lohse